

# OBSAH

## Předmluva

str.  
7

## I. Duševní hygiena ve službách teorie a praxe pedagogiky

### J. A. Komenského

17

- Vstup — Pojetí chorob mysli u Komenského a jejich léčení — Nemoci duše (animae) — Mentálně hygienický význam Komenského výchovy podle lidské přirozenosti — Souvislost tělesného a duševního zdraví — Odstupňování nároků na výchovně vzdělávací proces podle stupňů vývoje žáků z hlediska hygieny pedagogického procesu
- Význam synkritické metody pro hygienu pedagogického procesu
- Změna prostředí a navozování trvalého zvyku ošklivit si zlo jako mentálně hygienický činitel — Hygienický význam sebepoznávání, sebevlády a pocitu svobody — Mentálně hygienická funkce hry ve výchovně vzdělávacím procesu — Význam emocionálnosti pedagogického procesu u Komenského z hlediska mentálně hygienického
- Příjemnost učení a význam dobrovolnosti z hlediska mentální hygieny — J. A. Komenského škola duševního zdraví.

## II. Hodnocení a zkoušení žáků z hlediska mentálně hygienického

55

- Obecné otázky — O hodnocení a hodnotách v pedagogice z hlediska psychohygieny — Aktivizace pedagogického procesu hodnocení z hlediska psychohygieny — Mentálně hygienický význam sugesce v pedagogickém procesu — Postupné chápání významu hodnocení u žáků — Otázka relativního způsobu hodnocení — Hodnocení a hledisko vývojové zvláštnosti — Hodnocení a poruchy chování dítěte, strachy, úzkosti — Experimentální zjišťování zátěží u zkoušek — Úloha učitele v prevenci poruch chování při hodnocení — Hodnocení a diferenciace pedagogického procesu a žákovské zájmy — Nestálost zájmů žáků mladšího školního věku — Hodnocení dife-

rencovanými úkoly — Sebecit, vývojový předstupeň sebehodnocení — Mentálně hygienický význam sebevýchovy a sebevzdělávání — Vedení k sebepoznávání jako organická součást zdravé aktivizace pedagogického procesu — Mentálně hygienický význam povinného a dobrovolného — Sanující a aktivující výchovné prostředí vytváří učitel — Láska učitele k dítěti a právě k dítěti tak či onak postiženému jako vzájemný mentálně hygienický léčivý a pedagogický účinný prostředek — Mentálně hygienický význam humanizace pedagogického procesu.

### **3. Aktivace procesu výchovy z hlediska mentální hygiény**

110

— Potřeba aktivace procesu výchovy — Účastná výchova v zdravé jednotě racionálního a emocionálního — Mentální hygiena jako aktivující prostředek výchovného procesu.

### **4. Mentálně hygienické otázky výchovy k rodičovství a sexuální výchova**

### **5. Tělesná výchova a mentálně hygienické hledisko**

142

— Tělesná výchova - ochránce tělesného a duševního zdraví mládeže

— Tělesná výchova jako nezbytný harmonizující prostředek mladé osobnosti.

### **6. Pětidenní vyučovací týden z hlediska hygiény pedagogického procesu**

160

— Jaké výchovně vzdělávací problémy otevírá pětidenní vyučovací týden — Efektivita pětidenního vyučovacího týdne na školách I. a II. cyklu — Rozdíly ve výchovných a vyučovacích výsledcích v pětidenním a šestidenním vyučovacím týdnu — Zájmová školní, mimořádní a mimoškolní výchova v podmínkách 5VT — Názory učitelů a rodičů na pětidenní vyučovací týden — Přehled stavu organizace vyučování v zahraničí — Výchova ke zdravému režimu práce a odpočinku žáků ZDŠ v podmínkách 5VT.

### **7. Mentálně hygienické otázky volného času mládeže**

185

— Potřeba pedagogiky volného času — Mentálně hygienická funkce her ve volném čase mládeže — Některé antropologické charakteristiky volného času mládeže.